

แม่ค้าขายผัก

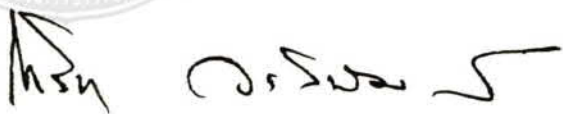
เรื่อง ปริชา เรื่องจันทร์
ภาพ วิวัฒน์ไชย จันทนสุคนธ์

คำนำ

ในสังคมปัจจุบันหนังสือเป็นพื้นฐานในการสื่อความหมายและแสวงหาความรู้ เป็นเครื่องมือที่จะช่วยสร้างความเข้าใจระหว่างประชาชนด้วยกัน และระหว่างรัฐบาลกับประชาชน การรู้หนังสือไทยจึงเป็นสิ่งจำเป็น เป็นสิทธิและบริการขั้นพื้นฐานที่ประชาชนทุกคนพึงได้รับ และเป็นการรักษาไว้ซึ่งมรดกของชาติที่สืบทอดต่อกันมามากกว่า 700 ปี

เพื่อป้องกันการลืมนหนังสือและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้รู้หนังสือได้รับประโยชน์จากการอ่าน กรมการศึกษานอกโรงเรียนจึงได้ขอความร่วมมือจากหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน ตลอดจนผู้ที่มีจิตกุศลจัดทำเอกสารเสริมการอ่านเพื่อเผยแพร่ในพื้นที่ที่มีการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือ หนังสือแต่ละเล่มนี้จะมีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ให้ความเพลิดเพลิน และใช้ภาษาเหมาะสมสำหรับผู้เริ่มอ่าน

กรมการศึกษานอกโรงเรียนขอขอบคุณ นายปรีชา เรืองจันทร์ ผู้เขียนและคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงต้นฉบับ โดยเฉพาะ นางสาวกนิษฐา กาญจนจารี แห่งมูลนิธิสวิตา ประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงต้นฉบับ และคณะอนุกรรมการทุกท่าน ที่ได้สละเวลาจัดทำเอกสารเล่มนี้โดยมิได้รับค่าตอบแทนแต่ประการใด และขอขอบคุณองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติที่ได้ให้การสนับสนุนในการจัดทำและผลิตเอกสารเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาสตรีและเยาวชนชุดนี้

(นายโกวิท วรพิพัฒน์)

อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

คุณธรรม 4 ประการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน

1. การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตัวเอง
2. การข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ความดีนั้น
3. การอดทน อดกลั้น และอดออมที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์สุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด
4. การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

เสียงระฆังจากยามเฝ้าตลาดตีบอกเวลาตีสอง มาลีขยับตัว
หลุดจากผ้าห่มผืนเก่า จ้วเจียขยี้ตาไปมา แล้วหันไปมองแม่ที่นอน
อยู่ข้าง ๆ

แม่จ๋า ตื่นเถอะตีสองแล้ว
เดี๋ยวอดได้ผักดี ๆ ไร้นายนะแม่

แม่ตื่นนานแล้วละลูก แต่มัน
ปวดเมื่อยไปหมดทั้งตัวเลย
เห็นท่าจะเป็นหวัดเสียแล้วละ
เมื่อวานโดนฝนเปียกไปหมด

ตอนเช้ามีดแม้อากาศจะหนาวเย็นมาลีกับแม่ต้องลุกจากที่นอนมาแย่งซื้อผักเอาไปขายที่ตลาด ในขณะที่คนอาชีพอื่นกำลังหลับสบายภายใต้ผ้าห่มอันอบอุ่นและบนที่นอนอันอ่อนนุ่ม

แม่ไม่ค่อยสบายก็นอนเถอะ
ฉันไปตลาดคนเดียวก็ได้
ไม่ไปโรงเรียนสักวัน
ครูคงไม่ว่าอะไรหรอก

ไม่ได้หรอกลูก มีดอกอย่างนี้
แม่จะปล่อยให้ลูกไปคนเดียวได้อย่างไร

แต่แม่ไม่ค่อยสบายนี่

แม่ทนได้ลูก คนจนอย่างเรา
จะเอาแต่นอนได้อย่างไร
ถ้าแม่ไม่ไปขายผัก จะเอา
เงินทองมาจากไหนล่ะ

ครอบครัวของมาลี มีแม่ พี่คนโต มาลี และน้อง รวม 4 คน พ่อของมาลีตายตั้งแต่มาลียังเป็นเด็ก แม่จึงต้องรับภาระในครอบครัวหมดทุกอย่าง เข้ามืดต้องไปตลาดกว่าจะกลับก็มีมืดทุกวัน เพื่อหาเงินส่งลูก 3 คนเรียนหนังสือ

ทุกวันนี้แม่ทนลำบาก ก็เพื่อหาเงินมาให้ลูกๆ ได้เรียนหนังสือ ขอให้ตั้งใจเรียนกัน แม่ก็ชื่นใจแล้ว

ตลาดสกปรกไปทั่วทุกแห่งยิ่งหน้าฝนแล้วเฉอะแฉะเต็มไปด้วย
น้ำครำ แม่ค้าในตลาดจึงมักเป็นโรคเท้าเปื่อย

หน้าฝนไม่ดีเลยนะแม่
ตลาดเฉอะแฉะไปหมด
เท้าหนูโดนน้ำครำจนเปื่อย
แล้วคันมากด้วย

จ๊ะ แม่

ตลาดที่ไหน ๆ
ก็เหมือนกันแหละลูก
รีบไปเปลี่ยนเสื้อผ้า
ไปตลาดกันเถอะ

ตลาดตอนเช้ามีดีมีรถบรรทุกเล็กนำผักมาขายหลายคันแม่ค้า
ขายผักต่างปีนป่ายรถแย่งถุงผักโยนลงมากองข้างล่าง ของใคร
ของมัน พร้อมทั้งเสียงด่าทอกันโขมงโชนง จนได้รับสมญานาม
“แม่ค้าปุกตลาด”

ของใครไม่สนใจหรอก
ใครดีใครได้

แต่ คะน้ำมดนั้นของฉันนะ
อย่าแย่งนะ เดี่ยวแม่ด่าสามวัน
สามคืนไม่ซำกันหรอก

อย่าไปสนใจ
ใครเลยลูก
ใครจะด่ากัน
ก็เรื่องของ
เขาเราช่วย
กันขนผัก
ขึ้นแพ่ง
ขายดีกว่า

วันนี้มาลีและแม่ได้ผักสวยและสดมาขาย แต่กว่าจะได้ต้อง
แย่งกับแม่ค้าขายผักคนอื่นเสียจนเหนื่อย

วันนี้ผักสวยสด
ดีจังเลยนะแม่
คงจะขายดีแน่ ๆ

ดีซึ่ จะได้กลับบ้าน
เร็วหน่อย แม่ไม่ค่อย
สบายอยู่ด้วย

พอสว่างมาลีและแม่ช่วยกันขนผักขึ้นแผงเสร็จ ผู้คนเริ่มทยอยกันมาซื้อหมู ซื้อมัก ไปปรุงเป็นอาหารเช้า มาลีช่วยแม่ขายผักตอนเช้าพักหนึ่งก่อนไปโรงเรียน

คนซื้อบางคนเลือกผักจนซ้ำแล้วไม่ซื้อ ทำให้แม่ค้าขายผัก
ไม่พอใจมักเป็นปากเสียงกันเสมอ

เอากี้โกโตะ เห็น
เลือกตั้งนานแล้ว

ผักไม่สวยเลย
ไม่ซื้อหรอก

พอสาย คนซื้อเริ่มลดลง หากขายดีแม่ค้าจะไม่ได้หยุดเลย หากขายไม่ได้ก็มีเวลาพัก นั่งสัปหงกวง่วงเหงาหาวนอน บางคนมีลูกหลานผลัดเปลี่ยนกันจะได้พักผ่อนบ้าง บางรายไม่มีลูกหลานก็ต้องทนนั่งหลังขดหลังแข็งขายจนค่ำ

พอตกเย็น มาลีรีบกลับมาช่วยแม่ขายผักที่ตลาด ช่วงนี้ตลาด
จะกลับคึกคักอีกครั้งหนึ่ง ผู้คนในย่านใกล้เคียงจะมาซื้อของไปทำ
กับข้าวมือเย็น

พอใกล้ค่ำ ความมืดค่อย ๆ คืบคลานเข้ามาปกคลุม ไฟฟ้าเริ่ม
สว่างไสว แม่ค้าขายผักเริ่มเก็บของ พรมน้ำผักที่เหลือให้ชุ่ม
คลุมผ้าอย่างปิดผักให้เรียบร้อย

มาลีและแม่กลับถึงบ้านเกือบ 2 ทุ่มทุกวัน หลังจากกินข้าวเย็น
แล้ว จึงมีเวลาพูดคุยกันตามประสาแม่ลูก

ลูกทุกคนไม่ต้องห่วงเรื่องเงินนะ
ถึงแม่จะต้องเหนื่อยยากลำบากอย่างไร
แม่จะพยายามหาเงินส่งให้เรียน
จนจบทุกคน

จ๊ะ แม่

มาลีภูมิใจในแม่ของเธอมาก และพูดกับเพื่อนๆ เสมอ

แม่ฉันต้องหาเงินคนเดียว เพื่อ
มาให้ใช้จ่ายในบ้าน แม่รับ
ภาระหนักมากแต่แม่ก็ไม่
เคยบ่นให้ลูกได้ยินเลย

มาลีตั้งใจเรียนตามคำสอนของแม่ จนสำเร็จได้ปริญญา ในวันรับพระราชทานปริญญา แม่ของมาลีแต่งตัวสวยจนเพื่อนบ้านพากันแปลกใจ

ฉันจะไปงาน
รับปริญญา
ของมาลีจ๊ะ

โอ้โฮ แม่แจ่ม วันนี้
แต่งตัวสวยเรียนเลยนะ
จะไปไหนกัน

แม่จูงมือมาลี เดินผ่านเพื่อนบ้านไปอย่างภาคภูมิใจ

แม่ปลื้มใจในตัวลูกจริงๆ ต่อไปใคร
จะมาดูถูกแม่ค้าขายผักไม่ได้อีกแล้ว

เพื่อนบ้านจับกลุ่มมองดูมาลีและแม่ แล้วมีเสียงใครคนหนึ่ง
พูดขึ้นมาท่ามกลางความเงียบ

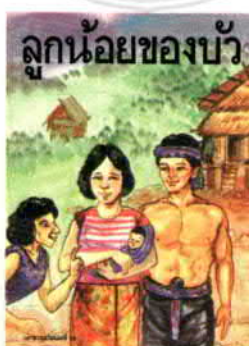
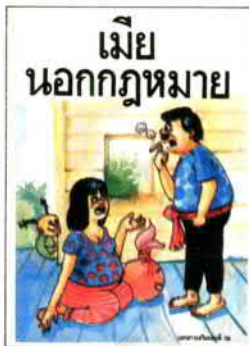
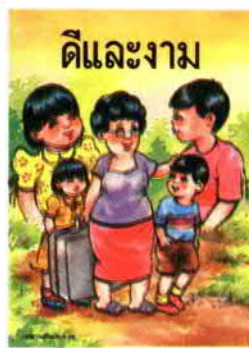
รายชื่อคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงต้นฉบับเอกสารเสริม
โครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ

นายสุนทร สุนันท์ชัย	ที่ปรึกษา
นายทองอยู่ แก้วไทรฮะ	ที่ปรึกษา
นายเจริญผล สุวรรณโชติ	ที่ปรึกษา
นางสาวเลขา ปิยะอัจฉริยะ	ที่ปรึกษา
นางกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา	ที่ปรึกษา
นางสาวกนิษฐา กาญจนจारी	ประธานอนุกรรมการ
นางสลวย โรจนสโรช	อนุกรรมการ
นางสาวรสฯ วงศ์ยังอยู่	อนุกรรมการ
นางสุดใจ ฉายศรี	อนุกรรมการ
นางแน่นน้อย ปัญจพรรค	อนุกรรมการ
นางสาวชนิดา จรรยาเพศ	อนุกรรมการ
นางสาวกฤษณา สินไชย	อนุกรรมการ
นางเพ็ญพักตร์ ลิ้มสัมพันธ์	อนุกรรมการ
นางสาวพิมพ์ใจ เมษฐ์สุขใส	อนุกรรมการ
นางกรแก้ว เลี่ยมรักษ์	อนุกรรมการ
นายวิวัฒน์ไชย จันทน์สุคนธ์	อนุกรรมการ
นางสาวพิมพ์ใจ สิทธิสุรศักดิ์	อนุกรรมการและเลขานุการ
นางสาวโสมอุษา เลี้ยงถนอม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางคณิฉาน์ สิทธิดำรง	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

รายชื่อเอกสารเสริมโดยได้รับความช่วยเหลือจากองค์การยูนิเซฟ ปี พ.ศ. 2527

ชื่อเรื่อง	ผู้เขียน
1. เขาว่าผู้หญิงไม่ได้ทำงาน	นางสุดใจ ฉายศรี
2. ดีและงาม	นางช่อม แยมงาม
3. สาวโรงงาน	นางแน่น้อย ปัญจพรรค์
4. ปลอดภัยไว้ก่อน	ดร. จรวยพร ธรณินทร์
5. เมียนอกกฎหมาย	พอ. สุเทพ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา
6. แม่ค้าขายผัก	นายปรีชา เรืองจันทร์
7. ใจเขาใจเรา	นายแนว โสทธิพันธุ์
8. เพื่อชีวิตใหม่	นางสาวอาภาพร ทวีชาชาติ
9. กันไว้ดีกว่าแก้	นางสมมาวดี พันธุ์เพ็ง
10. ลูกรัก	นางศรีไพบุลย์ เพชรกุล
11. ลูกน้อยของบัว	นายสมบัติ สุวรรณพิทักษ์
12. ร้ายกว่าเสือ	นายสาโรจน์ ลิ้มประเสริฐ

โครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ

โดยความสนับสนุนจากองค์การยูนิเซฟ